

27A:4

I va-taxa beräknades engångsavgift för bostadsfastighet efter antalet lägenheter. Fråga har uppkommit huruvida visst utrymme som avsetts för affärsändamål men använts som lager utgjort sådan avgiftspliktig lägenhet.

O.E. ägde en fastighet i Lindome, vilken fastighet ligger inom verksamhetsområdet för nuvarande Mölndals kommuns allmänna va-anläggning såvitt avser avlopp. Kommunfullmäktige i Lindome antog den 23 april 1970 taxa för kommunens allmänna avloppsanläggning i Hällesåker och Gårda att gälla från och med den 1 maj 1970. Taxan innehöll bl a följande bestämmelser beträffande engångsavgifter, i taxan benämnda anslutningsavgifter: § 2 mom 1 . För bostadsfastighet, som ansluter till anläggningen skall där inte annat följer av vad nedan sägs, anslutningsavgifter utgöra för första lägenheten kr 4 000:-, för varje tillkommande lägenhet utöver en 2 500:-. § 3. För annan fastighet än som i § 2 mom 1 avses äger vattenverksstyrelsen i varje särskilt fall fastställa anslutningsavgiften med ledning av bestämmelserna i § 2.

Taxan indexreglerades 1972 och genom beslut den 21 juni 1972 av kommunfullmäktige i Mölndal fastställdes engångsavgiften enligt § 2 mom 1 under år 1972 till 4 640 kr för första lägenheten och till 2 900 kr för varje tillkommande lägenhet. Sedan O.E:s fastighet anslutits till den allmänna avloppsanläggningen, som blev färdig under sommaren 1972, tillställdes O.E. under hösten samma år räkning på 7 540 kr, avseende då gällande engångsavgift för avlopp för bostadsfastighet med två lägenheter.

O.E. väckte hos Va-nämnden talan mot kommunen och yrkade att Va-nämnden skulle fastställa att engångsavgift för hans fastighet skulle utgå med ett belopp motsvarande avgiften för fastighet med endast en lägenhet. Till utveckling av sin talan anförde han i huvudsak följande: Fastighetens areal uppgår till 1 567 m², varav ca 400 m² tas i anspråk som gatumark. På fastigheten finns en byggnad i två våningar med källare. Källaren nyttjas endast som pannrum. I bottenvåningen finns en före detta affärslokal om 80 m², en lagerlokal om 30 m² samt ytterligare lagerutrymmen. Totala ytan av bottenvåningen är 135 m². Tidigare har det funnits ett tvättställ i ett av lagerutrymmena. Detta har bytts ut mot en diskbänk. Bottenvåningen används nu som lagerlokal. Fram till år 1965 bedrevs lanthandel i bottenvåningen. Under åren 1968-1971 var nämnda våning uthyrd och användes som affärslokal. Då installerades ett wc, som dock senare har tagits bort. Möjligen skulle bottenvåningen kunna hyras ut för tillfällig affärsverksamhet. Så kommer emellertid inte att ske, eftersom O.E. själv behöver lagerutrymmet för sin affärsrörelse i Lindome. I det övre våningsplanet finns en bostadslägenhet om fem rum och kök med normal sanitär utrustning. Så länge bottenvåningen endast användes som lagerlokal och därigenom inte medför någon belastning på det kommunala avlopps nätet, är det inte skäligt och rättvist av kommunen att ta ut avgift såsom för fastighet med två bostadslägenheter.

Kommunen bestred O.E:s talan och anförde: Det framgår inte av taxeunderlaget att lägenhetsbegreppet är avsett att

enbart omfatta bostadslägenhet utan måste även inbegripa lägenhet för exempelvis kontors-, affärs-, hantverks-, småindustri -eller därmed jämförligt ändamål. Hur bottenvåningen användes för tillfället kan inte få avgöra engångsavgiftens storlek. Härvid måste beaktas att bottenvåningen med relativt ringa ingrepp kan nyttjas för annat ändamål än vad fallet är i dag. Utrymmena kan tas i anspråk för exempelvis försäljningsändamål. Enligt va-taxan skall avgift för dylik lokal beräknas på samma sätt som för en bostadslägenhet. Tanken att vid varje ändring av nyttjandet av en lägenhet påföra tilläggsavgift eller restituera engångsavgift förefaller verklighetsfrämmande. Engångsavgiften bör således bestämmas med utgångspunkt från det ändamål byggnaden enligt byggnadslovet är avsedd för. Däremot bör bruksavgiftens storlek bestämmas efter hur lägenheten utnyttjas. För en lägenhet, som bedöms inte nyttja avloppsanläggningen under längre perioder, bör med hänsyn härtill bruksavgift för samma perioder inte utgå.

Va-nämnden yttrade:

O.E:s fastighet inrymmer i ett övre våningsplan en bostadslägenhet och i bottenplanet lokaler, som sedan år 1972, då avgiftsskyldigheten inträdde, nyttjas för lagerändamål. O.E:s i målet förda talan får anses innefatta påstående om att bottenvåningen, så länge den användes för lagerändamål inte är att anse såsom lägenhet i taxans mening. Vidare får han under angiven betingelse anses ha gjort gällande att ett uttalande av engångsavgift jämväl för bottenvåningen strider mot bestämmelsen i 26 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar att kostnaderna för den allmänna anläggningen skall fördelas mellan fastigheterna efter skälig och rättvis grund.

I målet har inte gjorts gällande annat än att O.E:s fastighet i och för sig är att betrakta såsom en bostadsfastighet. Enligt taxan skall engångsavgift för sådan fastighet beräknas endast efter antalet lägenheter. Begreppet lägenhet har inte definierats i taxan. Av O.E:s egna uppgifter framgår att bottenvåningen fram till år 1965 och under åren 1968-1971 användes för affärsändamål. Det får också antas att den enligt beviljat byggnadslov är avsedd och ånyo kan användas för sådant ändamål. Vid angivna förhållanden är det - oavsett om med lägenhet skall jämföras lokaler för lagerändamål - med en rimlig tolkning av taxans ordalydelse, sedd i belysning av taxunderlaget, förenligt att betrakta bottenvåningen såsom en lägenhet. På grund härav och då ett avgiftsuttag för aktuell fastighet i enlighet med kommunens debitering inte kan anses oförenligt med den i 26 § va-lagen angivna fördelningsregeln, kan O.E:s talan inte vinna bifall.

Va-nämnden ogillade O.E:s talan.

Beslut: 1976-08-19, BVA 30

Mål nr: VA13/75